

Za studených hvězdných nocí

můžeš potkat přízrak bosý

Bílá paní a spol.

Chodí oblékaná v bílém splývavém hábitu, na hlavě má špičatý klobouk se závojem. Nosí i rukavičky – bílé, když zvěstuje radostnou událost, a černé, pokud přináší smrt. O kom, že je řeč? No jistě, o Bílé paní! Zjevuje se nejčastěji na jihočeských hradech a zámcích, zahlédnout ji ale můžeme i v jiných koutech Česka. A ačkoli ji mnoho lidí považuje za jedno z nejznámějších strašidel, není třeba se jí obávat. Po hradbách jen bezcílně bloumá a turisté ji vlastně vůbec nezajímají. Chce pouze upozornit na svůj osud, který poznamenala zášť a nešťastná láska. Ale vezměme to pěkně popořádku...

Smutná Perchtá z Rožmberka

Ona Bílá paní vlastně není pouze českým strašidlem. Prý se objevuje i na území Německa, Anglie a Itálie. Jedině u nás je ale její osud spojený se skutečnou historickou postavou, paní Perchtou z Rožmberka.

Ta se narodila v roce 1429 v **Českém Krumlově**. Její otec, Oldřich z Rožmberka, byl docela bohatý šlechtic, a Perchtě se tak dostalo i kvalitního vzdělání. Uměla dokonce i číst, což ženy v té době normálně nesvedly. Roku 1449 Perchtu otec provdal za Jana z Lichtenštejna. Svatba měla usmířit do té doby zneprátené rody Rožmberků a Lichtenštejnů, a Perchtin nastávající si navíc od své nevěsty sliboval velké věno. Ale jak už to tak bývá, sňatek z rozumu většinou nedopadá dobře.

Po svatbě se Perchta odstěhovala za Janem na jeho sídlo v **Mikulově**. A byla tu tuze nešťastná. Svému otci i bratrovi posílala zoufalé dopisy, ve kterých úpěnlivě prosila o pomoc. Manžel ji prý zavíral do temné kobky, nedával jí najíst a jeho

Perchtá z Rožmberka

rodina na ni byla velmi hrubá a zlá. Na Lichtenštejnově panství žila bez peněz, v nouzi a bídě. Nic platné jí nebylo naříkání, nic platné jí nebyly dopisy. Perchtu z jejího trápení vysvobodila až Lichtenštejnova smrt v roce 1473. Zbytek svého života tehdy už vážně nemocná žena zasvětila péči o chudé. Dokonce se traduje, že přikázala v královské kuchyni vždy na podzim navařit nemajetným poddaným sladkou kaši, aby netrpěli

Bílá paní vyobrazená ve *Stárých pověstech českých*

hlady. A třeba v **Telči** nebo v **Jindřichově Hradci** se prý tento zvyk udržel až do třicetileté války! Sama Perchta na sklonku svého života přesídlila do Vídně a zemřela roku 1476. I když... vlastně ne tak úplně. Její duch se totiž dodnes zjevuje na řadě českých hradů a zámků. Naposledy se ukázala během druhé světové války na hradě **Rožmberk**. Tehdy prý vyděsila nacisty, kteří v okolí hradu lenořili.

A co další Bílé paní? Odkud ty se vzaly?

Vy, kteří rádi cestujete, jistě víte, že své Bílé paní má i řada jiných hradů a zámků, jejichž historie není spjata s rodem Rožmberků. Tak například Žerotínové, další známí čeští šlechtici, věřili, že po ochozech jejich panství ve **Velkých Losinách** a v **Bludově** také bloumá záhadná postava ve sněhových šatech se závojem... Tajemná dáma

Blanka z Valois